

MISSUR

Savnsmynd

Heimasjúkrasystrar komu eisini regluliga. So eg var ikki einsamøll um ábyrgdina.

Tann 25. mars í 2004 fekk Páll frið, hann fór, friðarliga og stillisliga, heima hjá sær sjálvum og vit vóru næstan øll har.

– Hetta var ein lætti, at hann slapp og ikki skuldi pínast meira, sigur Sølva.

Nú hevði hon gingið í tvey ár og stúrt og verið bangin fyri hesum. Og so bleiv tað ikki, sum skrivað var í bók-unum, og tað var eisini ein lætti, sigur hon.

Liva ímeðan mann livir

Páll var akkurát fyltur 60 tá ið hann doyði og nú var Sølva einkja, eisini 60 ára gomul.

– Tað var øgiliga tómmt, og saknurin var stórur. Eg var flutt av garðinum og tí ar-beiðsplássi vit bæði høvdu haft har, og nú hevði eg onki arbeiði heldur.

– Ymiskt er hvussu ein fótur sær, men tað er neyð-ugt. Eg havi onga uppskrift, men hjá mær gekk sumarið við at vera ferðaleiðari í Kirkjubø, og at greiða frá fornminnunum har. Eg gekk

nógvar túrar, eisini í hag-anum, og leitaði eftir grav-steini til grøvina hjá Páll.

– Eg las nógv, tað eru nógvar góðar bøkur um hvussu ein fótur sær aftur, eisini á internetinum. Eg fór til konsertir, sjónleikir og vitjaði fólk. Ein má royna at vera upptikin av onkrum, ikki isolera seg. Vera positiv-ir, og royna at liva við teim livandi, meðan man livir, staðfestir hon.

– Ein skal eisini syrgja, gráta og minnst, og tosa um alt tað góða lívið man hevur havt, og vera takksamur fyri tað. Eg havi altíð havt lætt við at tosa og gráta, eisini um hesa tíðina. Tað eru tað ikki øll sum kunnu, men tað má vera verri.

Sølva sigur, at hon varð boðin Noregs í fimm vikur og tað var ein fantastisk ferð og so meldaði hon seg eisini skeið í føroyskum á Setrinum, har hon tók prógv í januar.

Á heysti í 2004 fór hon eisini at taka vaktir sum tímanslont sjúkrasystir av og á. Tað var ein vinkona, sum skumpaði hana ígongd við tí.

– Hettar gjørdi eg í sjeý ár, til í 2011 tá ið eg bleiv 68. Eg hevði fingið fleiri ommu-børn, so helt eg, at tað var meira umráðandi, at vera nakað fyri tey, og fyri synir-nar og verdøturnar, so leingi ein orkar – og so leingi tey skoyta um meg.

Hon hjálpir framvegis til á garðinum í Kirkjubø, og á Hoyvíksgarði, har yngsti sonurin er bóndi.

– Eg havi altíð havt góð fólk rundan um meg, nógvar góðar vinir, kenningar og familju. Og eg eri so heppin at hava synirnar, verdøturnar og 10 ommubørn her. Øll búgva í Føroyum, tað eri eg ómetaliga glað fyri tí tað eru ikki unt øllum, sigur Sølva.

– Tað ber ikki til at fella í fátt, men onkrar løtur eru tungar. Men ein má taka seg saman, og ikki blíva ein plága fyri síni nærmastu.

– Man má berjast ímóti við vón um at tað verður betri – og tað verður betri, og eg kann bara siga sum Steinbjørn B. Jacobsen, sáli: Heldur vil eg missa teg enn ongantíð at hava hitt teg.

aki@sosialurin.fo

– Tað var ikki Páll, ella álvarsligu sjúkurnar, sum gjørdi tað torført, sigur Sølva Patursson

Vit vóru altíð umgird av fólki

Hjá Páll vóru trupulleikar til fyri at verða loystir

Áki Bertholdsen

– Páll var altíð í sving!

Tá ið Sølva Patursson lítur aftur um bak, kann hon minnst aftur á eitt sera virki lív, saman við Páll.

Í hinari greinini her á síðunum, greiðir hon frá, hvussu tað var at missa mannin, Páll, eftir herviliga sjúkralegu.

Fyri at geva eina fatan av, hvat tey mistu við Páll, fortelur hon, at hann var ein maður, sum altíð var í sving, og sum hevði sjáldsama virkin á øllum møguligum økjum.

Páll og Sølva giftust í 1968, tá ið tey vóru 24 og 25 ára gomul. Tá var hon sjúkrasystir á Landssjúkra-húsinum, men stutt eftir fór hon á universitetið í Aarhus at lesa til sjúkra-systralærara og hon fór at arbeiða á sjúkrasystra-skúlanum árið eftir. Hon arbeiðdi til 1984, tá ið hon varð heimaarbeiðandi á garðinum saman við Páll.

Páll hevði fest Kirkju-bøgar garð í 1969, meðan Sølva var niðri, hann hevði landbúnaðaútbúgving úr Noregi og hevði festið til 1999.

Tey finga triggjar synir, Jóannes í 1970, Pól í 1972 og Sigert í 1976 og sum frá-leið finga tey eisini triggjar verdøtur. Síðani eru 10 ommu- og abba-børn kom-

in, har Páll lukkaðist bara at síggja fyra av teimum.

– Vit høvdu seyð, mjólk-kýr, ungneyt, kálvar, ross, hønur, gæs, maskinir, trak-torar og annað sum hoyrir til á einum garði. Somu-leiðis høvdu vit arbeiðs-gentu og húskall, fjallmenn og hjálparfólk til fletting og annað, og annars altíð nógv fólk

– Vit høvdu bát fyri at koma út í Trøllhøvda. Eisini fiskaðu og dyrgdu vit viðhvørt. Vit vóru siglu-túrar út í Hest og Koltur og vit vóru gongutúrar í hag-anum. Vit hava verið nógv-ar ferðir uttanlands, eisini langt burturi, sigur Sølva, tá ið hon minnst aftur á lívið saman við Páll.

Somuleiðis høvdu tey nógv ferðafólk á vitjan, sum skuldu hava eina frá-greiðing um fornminni og søguliga staðið í Kirkjubø. Tey finga eisini døgurða-gestir, tá ið tað almenna hevði vitjan og seinni høvdu tey kiosk, kaffi-stovu við heimabakaðum pannukakum frá Sølva.

Men serliga var tað Páll, sum var virkin.

– Páll var eitt heilt ser-stakt menniskja og ein deiligur maður og pápi. Hann var sera virkin, hjálpsamur og arbeiðssam-ur, bæði inni og úti. Hann brendi fyri landbúnað-inum og viðurskiptinum hjá bøndrunum, og hann

brendi fyri Kirkjubøgar garði og fornminnunum har.

– Og hann var við í øll-um. Hann var limur í bjarg-ingarfelagnum, og var við í fleiri bjargingum bæði á sjógvi og á landi. Hann seldi elektriskt hegn, og setti upp nógva staðni, samstundis sum at hann seldi og umboðaði land-búnaðarmaskinur og tól.

Hann var nevndarlimur og formaður í landbún-aðarnevndum og í MBM. Hann var bygðaráðslmur, limur í SEV, í Eimskip, kirkjuráðslmur, deknur og klokkari. Og so var hann eisini grindaformaður.

– Hann var við at stovna Føroya náttúru og umhvørvisfelag, FNU og hann var við til at stovna Fornminnagrunnin, Grøði og Fóður í sjeýtiárunum.

– Hann var við í ar-beiðinum at reisa minnis-varðan yvir Nólsoyar Páll í Vágsbotni í 1995, og at geva bókina, Ættarsambandið við Nólsoyar Páll, út í 1997.

Hann var brandmaður, og tók brandskeið í 1999 og árið eftir tók hann eisini sprengiskeið.

– Hann var blíður, fyri-komandi, stuttligur, dámdi væl at skipa og at dansa føroyskan dans. Onki var ein forðing hjá honum, trupulleikar vóru fyri at loysa, eru minnini, Sølva hevur um Páll.